

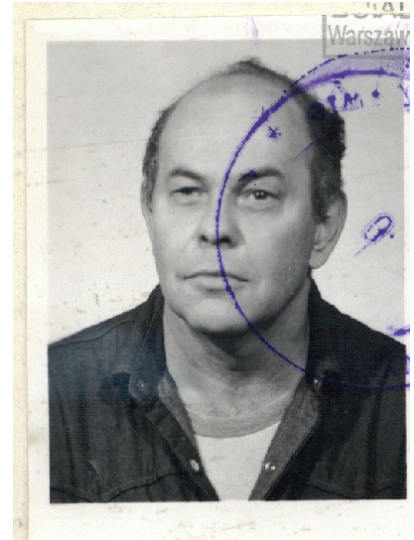
Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/biogramy/17141,Kuron-Jacek.html>
02.03.2024, 06:47

Kuroń Jacek

Jacek Kuroń, ur. 3 III 1934 we Lwowie, zm. 17 VI 2004 w Warszawie. Absolwent Uniwersytetu Warszawskiego, Wydz. Historyczny (1957).

1949-1953 w ZMP, od V 1952 instruktor w wydz. harcerskim Zarządu Stołecznego ZMP, usunięty za krytykę organizacji. 1952-1954 i 1956-1964 w PZPR; od 1955 uczestnik spotkań Klubu Krzywego Koła; 1956-1957 działacz Rewolucyjnego Związku Młodzieży, od 1957 w ZMS, współzałożyciel na UW. W 1955 założyciel, 1955-1961 komendant Kręgu nast. Hufca Walterowskiego; 1957-1964 zatrudniony w Kwaterze Głównej ZHP, m.in. 1960-1961 szef Działu Programowego, zwolniony za krytykę ustroju PRL. Od 1962 członek Politycznego Klubu Dyskusyjnego na UW (zorganizowanego przez Karola Modzelewskiego), w 1964 współautor (z K. Modzelewskim) Memoriału będącego krytyczną analizą ustroju PRL, 14/15 XI 1964 zatrzymany (z grupą) na 48 godz., tekst przejęła SB; usunięty z PZPR. W 1965 współautor (w oparciu na Memoriale) „Listu otwartego do członków POP PZPR i do członków uczelnianej organizacji ZMS przy Uniwersytecie Warszawskim”, 20 III 1965 aresztowany za jego kolportaż (16 egz.), 19 VII 1965 wyrokiem Sądu Wojewódzkiego dla m.st. Warszawy skazany na 3 lata więzienia, osadzony m.in. w ZK w Potulicach, 2 V 1967 zwolniony warunkowo. Po wyjściu lider grupy tzw. komandosów; w 1968 inicjator akcji protestacyjnych po zdjęciu "Dziadów" Adama Mickiewicza w reż. Kazimierza Dejmka z repertuaru Teatru Narodowego, aresztowany 8 III 1968, przetrzymywany w AŚ Warszawa-Mokotów, 15 I 1969 wyrokiem Sądu Wojewódzkiego m.st. Warszawy skazany na 3,5 roku więzienia, osadzony m.in. w ZK we Wronkach, 17 IX 1971 zwolniony warunkowo. W XII 1975 współautor (z Jakubem Karpińskim i Janem Olszewskim) i sygnatariusz Listu 59 do Sejmu PRL przeciwko planowanym zmianom w Konstytucji. W VI 1976 sygnatariusz Oświadczenia 14 intelektualistów wyrażającego solidarność z

Kuroń Jacek 2211 1.jpg

Data urodzenia 3-03-1934

Data śmierci 17-06-2004

protestującymi robotnikami Radomia i Ursusa; w VII 1976 autor Listu otwartego do sekretarza generalnego Włoskiej Partii Komunistycznej Enrico Berlinguera w obronie represjonowanych robotników, szeroko komentowanego w prasie zachodniej; 23 IX 1976 współzałożyciel KOR, następnie KSS KOR, w swoim mieszkaniu uruchomił punkt zbierania informacji o represjach, skąd przekazywał je na Zachód. 14 V 1977 zatrzymany, 16 V 1977 aresztowany (z 10 członkami i współpracownikami KOR), 23 VII 1977 zwolniony na mocy amnestii. 1977-1978 wykładowca (pedagogika społeczna) Uniwersytetu Łatającego, 22 I 1978 podpisał deklarację założycielską TKN, 14 i 21 III 1979 pobity (z innymi uczestnikami) przez bojówki SZSP (organizowane przez SB) we własnym mieszkaniu podczas odbywanych tam spotkań TKN. Od VII 1978 członek redakcji niezależnego kwartalnika „Krytyka”; 6 VIII 1978 uczestnik spotkania z czołowymi działaczami czechosłowackiej Karty 77 (m.in. z Václavem Havlem) w Karkonoszach na granicy polsko-czechosłowackiej; 3-10 X 1979 uczestnik głódówki w kościele Świętego Krzyża w Warszawie, podjętej na znak solidarności z aresztowanymi działaczami czechosłowackiej Karty 77. 7-17 V 1980 w kościele św. Krzysztofa w Podkowie Leśnej uczestnik głódówki solidarnościowej z głodującymi w więzieniu Mirosławem Chojeckim i Dariuszem Kobzdejem oraz w proteście przeciwko przetrzymywaniu w więzieniach działaczy opozycji.

W VII i VIII 1980 współorganizator sieci informacji o strajkach, 18 VIII 1980 zatrzymany, 28 VIII 1980 aresztowany (z 13 innymi działaczami opozycji), zwolniony 1 IX 1980 na mocy Porozumień Sierpniowych. Od IX 1980 doradca MKZ „S” w Gdańsku, następnie KKP, następnie KK; od I 1981 członek Rady Programowo-Konsultacyjnej Ośrodka Prac Społeczno-Zawodowych przy KKP, następnie KK; w VI 1981 uczestnik I WZD Regionu Mazowsze; latem 1981 współautor koncepcji włączenia się „S” w tworzenie samorządów pracowniczych w zakładach; uczestnik I KZD; współautor idei porozumienia „S”, Kościoła oraz władzy w celu powołania rządu narodowego; w XI 1981 współzałożyciel Klubów Rzeczypospolitej Samorządnej Wolność-Sprawiedliwość-Niepodległość.

13 XII 1981 internowany w Ośr. Odosobnienia w Strzebielinku i Warszawie-Białoleczę, 3 IX 1982 aresztowany pod zarzutem próby obalenia siłą ustroju PRL, przewieziony do AŚ Warszawa-Mokotów, zwolniony na pogrzeb żony Grażyny Boruckiej-Kuroń zmarłej 23 XI 1982, w VII 1984 zwolniony na mocy amnestii (sprawa uwolnienia „jedenastki”). Współpracownik podziemnych struktur „S”, publicysta w prasie podziemnej, m.in. w „Tygodniku Mazowsze”; doradca RKW Mazowsze i TKK; po manifestacji 1 V 1985 skazany przez kolegium ds. wykroczeń na 3 mies. aresztu. 6 VII 1987 sygnatariusz deklaracji Kręgu Przyjaciół Solidarności Polsko-Czechosłowackiej. 18 XII 1988 współtwórca KO przy Przewodniczącym „S” Lechu Wałęsie.

W 1989 uczestnik obrad plenarnych Okrągłego Stołu oraz w podzespolu ds. reform politycznych. 1989-2001 poseł RP z list: KO „S”, UD, UW, 1989-1991 wiceprzewodniczący OKP, od 1997 przewodniczący Komisji ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych. 1989-1990 (w rządzie Tadeusza Mazowieckiego) i 1992-1993 (w rządzie Hanny Suchockiej) minister pracy i polityki społecznej. 1990-1994 w UD, od 1991 wiceprzewodniczący, od 1994 w UW, 1994-1995 wiceprzewodniczący. W 1990 twórca Fundacji Pomoc Społeczna SOS. W 1995 kandydat na urząd Prezydenta RP (9,23% głosów). W 2000 współzałożyciel (z żoną Danutą Kuroń) Uniwersytetu Powszechnego im. Jana Józefa Lipskiego w Teremiskach na Podlasiu, pierwszy rektor.

Autor artykułów programowych: "Polityczna opozycja w Polsce" (paryska „Kultura” nr 11, 1974), "Myśli o programie działania" („Aneks” nr 13-14, 1977), "Zasady ideowe" (NOWa, 1978), "Tezy o wyjściu z sytuacji bez wyjścia" („Tygodnik Mazowsze”, 1982), "Krajobraz po bitwie" („Tygodnik Mazowsze”, 1987); oraz książek m.in. "Polityka i odpowiedzialność" (Aneks, Londyn 1984), "Wiara i wina. Do i od komunizmu" (NOWa, 1989), "Jeśli nie panujemy nad swoim życiem, ono panuje nad nami" (Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 2002).

Oznaczony Orderem Orła Białego (1998), Orderem Ecce Homo (2001), niemieckim Wielkim Krzyżem Orderu Zasługi (1999), francuską Legią Honorową i ukraińskim Orderem

Jarosława Mądrego (2004), Orderem Wielkiego Księcia
Litewskiego Giedymina; Honorowy Obywatel Lwowa (2002).

Do 23 X 1989 rozpracowywany przez Wydz. II Dep. III MSW w
ramach SOR krypt. Satelita.

Mirosława Łątkowska|Adam Borowski

[Region Mazowsze, Warszawa](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)